

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ PHÒNG, CHỐNG THAM Ô VÀ Ý NGHĨA CỦA NÓ TRONG CUỘC ĐẤU TRANH PHÒNG, CHỐNG THAM NHŨNG Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

Lê Thị Hòa¹

TÓM TẮT

Tư tưởng Hồ Chí Minh về phòng, chống tham ô là một trong những nội dung quan trọng trong hệ thống quan điểm lý luận của Người. Ngay từ khi giành được chính quyền Hồ Chí Minh đã đề cập đến việc chống tham ô và tư tưởng này được thể hiện xuyên suốt quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam. Để chống tham ô có hiệu quả, Hồ Chí Minh chỉ rõ nguyên nhân, hình thức, biểu hiện, tác hại của tham ô cũng như vị trí vai trò, lực lượng và những biện pháp. Hiện nay, ở nước ta cuộc đấu tranh phòng chống tham nhũng đang diễn ra mạnh mẽ, quyết liệt thì những quan điểm lý luận của Người về phòng, chống tham ô càng có ý nghĩa sâu sắc cả về lý luận và thực tiễn.

Từ khóa: Tư tưởng Hồ Chí Minh, tham ô, tham nhũng.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Tư tưởng Hồ Chí Minh về phòng, chống tham ô là bộ phận hợp thành quan trọng của tư tưởng Hồ Chí Minh trong đấu tranh giải phóng dân tộc và xây dựng chế độ xã hội mới ở nước ta. Trong suốt quá trình lãnh đạo đất nước, Hồ Chí Minh luôn chú ý đến xây dựng chính quyền liêm khiết và chống tham ô, nhũng lạm. Sự thống nhất tuyệt đối giữa nói và làm, kiên quyết đấu tranh chống tham ô và tự mình nêu tấm gương sáng nhất về đạo đức cách mạng “cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư” đã làm nên sự độc đáo của tư tưởng Hồ Chí Minh nói chung, tư tưởng chống tham ô, nhũng lạm nói riêng. Nét đặc sắc và nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh về phòng, chống tham ô vẫn còn nguyên giá trị cả về lý luận, thực tiễn và nó đang được Đảng, Nhà nước ta vận dụng vào công cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng hiện nay.

2. NỘI DUNG

2.1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về phòng, chống tham ô

Tham ô là vấn đề được Hồ Chí Minh quan tâm từ rất sớm và xuyên suốt quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam. Ngay từ nhỏ, Người đã chứng kiến bọn quan lại tham lam, nhũng nhiễu, vơ vét của dân, đục khoét của công. Trong quá trình tìm đường cứu nước, Hồ Chí Minh đã nhìn rõ bản chất tham lam, tàn bạo của chính quyền thực dân phong kiến và Người đã công khai vạch trần, lên án nạn tham ô, nhũng lạm trong rất nhiều bài báo,

¹ Khoa Lý luận Chính trị - Luật, Trường Đại học Hồng Đức; lethihoah@hdu.edu.vn

bài viết của mình. Trong tác phẩm “*Bản án chế độ thực dân Pháp*”, viết bằng tiếng Pháp, xuất bản tại Paris năm 1925, Hồ Chí Minh đã dành hẳn một chương để viết về nạn tham nhũng trong bộ máy cai trị. Người cho rằng, chính thói tham lam, xa hoa, vô độ của bọn cai trị đã làm cho gánh nặng thuế khóa trên đôi vai người dân thuộc địa ngày càng trĩu xuống và buộc họ phải đấu tranh lật đổ chế độ cai trị của chủ nghĩa đế quốc thực dân.

Hồ Chí Minh nói rằng bản chất của tham ô là lấy của công làm của tư, là gian lận tham lam. Người đã nêu ra một khái niệm khái quát, làm rõ bản chất tham ô: “tham ô là gì? Đứng về phía cán bộ mà nói tham ô là: ăn cắp của công làm của tư, đục khoét của nhân dân, ăn bớt của bộ đội, tiêu ít mà khai nhiều, lợi dụng của chung của chính phủ để làm quỹ riêng cho địa phương mình, đơn vị mình cũng là tham ô. Đứng về phía nhân dân mà nói, tham ô là: ăn cắp của công, khai gian, lậu thuế” [6; tr.355].

Trong bài “*Tự phê bình*” đăng trên báo *Cứu Quốc* số 153, ngày 28-1-1946, sau khi khẳng định Chính phủ có làm được một số việc, Hồ Chí Minh đau lòng thừa nhận rằng: “Tuy nhiều người trong ban hành chính làm việc tốt và thanh liêm, song cái tệ tham ô, những lạm chưa quét sạch” [4; tr.192]. Đây là lần đầu tiên trong lãnh đạo chế độ mới, Hồ Chí Minh dùng hai từ “những lạm” với nghĩa là cán bộ lạm dụng quyền lực những nhiều dân chúng để đục khoét của dân. Theo Người, cán bộ có chức quyền những nhiều dân để tham ô là tham nhũng.

Nguyên nhân của tham ô

Theo Hồ Chí Minh, tham ô có nguồn gốc chủ quan từ chủ nghĩa cá nhân ở mỗi người. Chủ nghĩa cá nhân là nguyên nhân sâu xa, căn bản nhất, là gốc rễ gây ra bao nhiêu khuyết điểm, sai lầm và trở lực khác. Người viết: “Chủ nghĩa cá nhân đẻ ra trăm thứ bệnh nguy hiểm: quan liêu, mệnh lệnh, bè phái, chủ quan, tham ô, lãng phí... nó trói buộc, nó bịt mắt những nạn nhân của nó, những người này bất kỳ việc gì cũng xuất phát từ lòng tham muốn danh lợi, địa vị cho cá nhân mình, chứ không nghĩ đến lợi ích của giai cấp, của nhân dân” [8; tr.611].

Hồ Chí Minh cho rằng, nguyên nhân tham ô còn nảy nở do cán bộ mắc bệnh quan liêu. Người đặt câu hỏi: “vì đâu có lãng phí và tham ô?” và trả lời: “Vì cán bộ phụ trách lãnh đạo các cấp, các ngành quan liêu không đi sát công việc, cán bộ, quần chúng nhân dân. Có thể nói là bệnh quan liêu là chỗ gieo hạt vun trồng cho tham ô, lãng phí nảy nở được” [6; tr.345].

Trong cuộc đấu tranh chống tham ô, Hồ Chí Minh cho rằng nhân dân còn chưa mạnh dạn phê bình cán bộ, vì họ mang nặng chủ nghĩa cá nhân. Hồ Chí Minh viết: “Quan tham vì dân đại”. Nếu dân hiểu biết không chịu đút lót, thì “quan” dù không liêm cũng phải hóa ra LIÊM. Vì vậy, dân phải biết quyền hạn của mình, phải biết kiểm soát cán bộ, để giúp cán bộ thực hiện chữ LIÊM” [5; tr.127].

Hình thức biểu hiện của tham ô

Tham ô biểu hiện dưới rất nhiều hình thức đa dạng, nhưng Hồ Chí Minh đã khái quát thành hai hình thức cơ bản. Một là, tham ô trực tiếp tức là cán bộ nắm tiền, nắm quyền trong tay mà gian lận, tham lam, ăn cắp. Hai là, tham ô gián tiếp tức là ăn cắp thời giờ của Chính phủ, của nhân dân. Đã trả lương nhưng không làm tròn nhiệm vụ, kém lòng trách nhiệm, làm việc chậm chạp, đi muộn về sớm, không siêng năng, chăm chỉ. Hồ Chí Minh cho rằng,

tham ô trực tiếp có thể nhận ra, nhưng tham ô gián tiếp khó nhận biết bởi nó được che dấu bằng nhiều lý do khác nhau. Người viết: “Nói đến tham ô, có người chỉ nghĩ đến ăn cắp của công làm của tư mà không thấy thứ tham ô gián tiếp. Thí dụ một cán bộ, Chính phủ, nhân dân trả lương hàng tháng đều cho, nhưng lại kém lòng trách nhiệm, đứng núi này trông núi nọ, làm việc chậm chạp, ăn cắp giờ của Chính phủ, của nhân dân” [6; tr.345].

Tác hại của tham ô

Tham ô có tác hại vô cùng to lớn. Theo Hồ Chí Minh, tham ô là kẻ thù của nhân dân, của cán bộ và Chính phủ. Người viết: “tham ô, lãng phí và bệnh quan liêu là kẻ thù của nhân dân, của bộ đội và của Chính phủ. Kẻ thù khá nguy hiểm, vì nó không mang gươm mang súng, mà nó nằm trong các tổ chức của ta, để làm hỏng công việc của ta” [6; tr.357]. Hơn nữa, tham ô làm ảnh hưởng đến chính trị, kinh tế, xã hội, làm mất đoàn kết nội bộ, làm suy yếu sức mạnh của dân tộc, ảnh hưởng xấu tới cuộc đấu tranh bảo vệ và xây dựng chủ nghĩa xã hội. Chính vì thế, mọi người đều phải có trách nhiệm chống tham ô.

Là kẻ thù nguy hiểm của cách mạng, tham ô không những phá hoại sự phát triển kinh tế - xã hội mà còn làm tha hóa đội ngũ cán bộ, đảng viên, làm suy giảm lòng tin của quần chúng đối với Đảng và Nhà nước. Tính nguy hiểm của thứ “*giặc trong lòng*” này biểu hiện ở chỗ nó nằm sâu trong các cơ quan, tổ chức cách mạng, nằm trong tư tưởng và hành động của cán bộ, đảng viên.

Theo tư tưởng Hồ Chí Minh, chống tham ô là cách mạng, bởi tiến hành cách mạng là tiêu diệt những cái xấu, xây dựng những cái tốt, xóa bỏ chế độ thực dân phong kiến để xây dựng một xã hội mới do nhân dân lao động làm chủ. Hồ Chí Minh phân tích: “có những người trong lúc tranh đấu thì trung thành, hăng hái không sợ nguy hiểm, không sợ cực khổ, không sợ quân địch, nghĩa là có công với cách mạng. Nhưng đến khi có ít quyền hạn trong tay thì đâm ra kiêu ngạo, xa xỉ, phạm vào tham ô, lãng phí, quan liêu, không tự giác, sao nhãng rèn luyện đạo đức cách mạng, nên đã rơi vào chủ nghĩa cá nhân và biến thành người hại dân, hại nước, có tội với cách mạng. Chúng ta phải cứu vãn họ, giúp họ khôi phục đạo đức cách mạng, giáo dục họ đưa họ vào con đường cách mạng” [6; tr.361].

Hồ Chí Minh luôn nhắc công tác chống tham ô là rất quan trọng, phải thực hiện thường xuyên và dựa vào quần chúng, đi đúng đường lối của quần chúng. Cho nên, phong trào chống tham ô, lãng phí, quan liêu ắt phải dựa vào lực lượng quần chúng, phải động viên quần chúng, phải thực hành dân chủ, làm cho quần chúng hiểu rõ, hăng hái, tham gia đông đảo, tự giác mới thành công.

Lực lượng chống tham ô

Hồ Chí Minh chỉ ra rằng, nguồn gốc dẫn đến tham ô trước hết là do chế độ người bóc lột người, là căn bệnh của xã hội có giai cấp, mặt khác, nó xuất phát từ chủ nghĩa cá nhân ở mỗi người và từ sự quan liêu của đội ngũ cán bộ, đảng viên mà ra. Vì thế, chống tham ô là một nhiệm vụ đòi hỏi sự nỗ lực của toàn xã hội mà trước hết là toàn bộ hệ thống chính trị.

Hồ Chí Minh cho rằng muốn chống tham ô có hiệu quả phải huy động được sức mạnh tổng hợp của cả dân tộc; phải được tất cả các cấp các ngành thực hiện thường xuyên, có kế hoạch, có tổ chức.

Biện pháp chống tham ô

Hồ Chí Minh cho rằng phải kiên quyết tẩy trừ tệ tham ô vì chúng là “bạn đồng minh” của thực dân, phong kiến, là kẻ thù của nhân dân, phải coi đây là một mặt trận như đánh giặc. Để chống tham ô một cách hiệu quả, Người đã đưa ra những biện pháp cụ thể sau:

Một là, tăng cường giáo dục chính trị và tư tưởng, nâng cao đạo đức cách mạng quét sạch chủ nghĩa cá nhân. Theo Hồ Chí Minh: “Phải khai hội đủ mặt mọi người trong cơ quan, đơn vị, trường học... để giải thích rõ ràng, nói đi nói lại, cho mọi người đều hiểu: Tham ô, lãng phí, quan liêu có hại cho dân, cho nước thế nào? Vì sao phải chống nạn ấy” [6; tr.358].

Hai là, xây đi đôi với chống. Theo quan điểm của Hồ Chí Minh, trong cuộc đấu tranh chống tham ô phải kết hợp giữa “xây” và “chống”. Có thể ví xây và chống giống như hai bánh xe vững chắc, chống triệt để đảm bảo cho công việc xây thành công, xây phát triển mạnh mẽ thì đối tượng chống sẽ được xóa bỏ tận gốc.

Ba là, công khai, dân chủ và minh bạch. Hồ Chí Minh khẳng định: “tham ô, lãng phí, quan liêu là kẻ thù của nhân dân”; Vì thế “muốn chống tham ô lãng phí, chống quan liêu thì phải dân chủ...” [6; tr.434].

Bốn là, phải làm tốt công tác cán bộ. Người cho rằng cán bộ là gốc của mọi công việc. Muốn việc thành công hay thất bại, đều do cán bộ tốt hay kém.

Năm là, có chế độ thưởng phạt nghiêm minh. Hồ Chí Minh chỉ rõ: “những ai đã lầm đường mà nay biết hối cải thì sẽ được khoan thứ. Những người có công thì sẽ được khen thưởng” [5; tr.467] và “ai có lỗi mà không thật thà nói ra, sẽ bị kỷ luật. Ai ngăn cản, đe dọa những người kiểm thảo mình, sẽ bị kỷ luật” [6; tr.361].

Sáu là, tự phê bình và phê bình. Người viết: “Chính phủ và Đoàn thể hết sức chống bệnh quan liêu, chống tham ô, chống lãng phí. Tất cả mọi người đều phải trông thấy ai sai thì phê bình. Phê bình để sửa chữa, để tiến bộ. Không phê bình là tự mất quyền dân chủ” [6; tr.553].

Bảy là, phải tăng cường công tác kiểm tra, giám sát. Hồ Chí Minh coi công tác kiểm tra trong hoạt động cách mạng như “ngọn đèn pha” cho người lãnh đạo: “bao nhiêu tình hình, bao nhiêu ưu điểm và khuyết điểm, bao nhiêu cán bộ chúng ta đều thấy rõ” [5; tr.637].

Tám là, huy động được sức mạnh của nhân dân vào cuộc chiến chống tham ô. Trong cuộc đấu tranh chống tham ô, lãng phí, quan liêu, Hồ Chí Minh coi trọng vai trò quần chúng. Người chỉ rõ: “chống tham ô, lãng phí cũng là một nhiệm vụ chung của cán bộ và nhân dân” [7; tr.545].

Chín là, phát huy sức mạnh của báo chí vào công cuộc chống tham ô. Hồ Chí Minh coi báo chí là công cụ quan trọng trên mặt trận chống tham ô. Người yêu cầu nhà báo “viết phải thiết thực, nói có sách, mách có chứng... chống tham ô, lãng phí, thì nêu rõ ai tham ô? Ai lãng phí? Lãng phí cách nào? Ngày tháng nào?... Chớ có viết lung tung” [6; tr.120].

Những biện pháp chống tham ô mà Hồ Chí Minh đã chỉ ra là những quan điểm cụ thể, thiết thực và có giá trị thực tiễn sâu sắc. Những quan điểm này của Hồ Chí Minh tiếp tục được Đảng và Nhà nước ta vận dụng trong cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng hiện nay.

2.2. Ý nghĩa của tư tưởng Hồ Chí Minh về phòng, chống tham ô trong đấu tranh phòng, chống tham nhũng hiện nay

Tư tưởng Hồ Chí Minh về phòng, chống tham ô là hệ thống quan điểm khoa học và sáng tạo, có giá trị lý luận và thực tiễn to lớn đối với sự nghiệp cách mạng nước ta. Tư tưởng này có ý nghĩa chỉ đạo việc xây dựng một Đảng cầm quyền chân chính, xây dựng thành công mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh. Đảng ta là Đảng cầm quyền, giữ vai trò lãnh đạo Nhà nước và xã hội. Do vậy, quyết tâm chính trị của Đảng là điều kiện tiên quyết trong cuộc chiến chống tham nhũng. Sự lãnh đạo của Đảng phải trong khuôn khổ luật pháp. Đảng cần phát huy dân chủ thực sự, nâng cao tính công khai, minh bạch về hoạt động của đội ngũ cán bộ các cấp. Bên cạnh đó, cần thẩm tra lại những vụ thanh tra đã phát hiện tham nhũng nhưng sau đó lại kết luận là xử phạt hành chính, đưa ra xét xử công khai tất cả các trường hợp đúng người, đúng tội, không để lọt người, lọt tội, cũng không để oan sai. Nếu phát hiện cán bộ cấp cao tham nhũng, cần đưa ra xét xử nghiêm minh và kịp thời.

Hiện nay, đấu tranh chống tham nhũng gắn liền với công tác xây dựng đảng cầm quyền trong sạch, vững mạnh trong đó vai trò của cán bộ, đảng viên là cực kỳ quan trọng. Đảng, Nhà nước cần phải có chủ trương, chính sách trọng dụng nhân tài đặc biệt là những cán bộ có năng lực, trách nhiệm để họ có cơ hội và khả năng cống hiến cho đất nước. Nói về điều này, Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XII, chỉ rõ: “tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ, nhất là đội ngũ cán bộ cấp chiến lược, đủ năng lực và phẩm chất, ngang tầm nhiệm vụ. Có cơ chế, chính sách phát hiện, thu hút, trọng dụng nhân tài” [2; tr.207]. Kiên quyết phòng, chống tham nhũng, lãng phí với yêu cầu chủ động, phòng ngừa, không để xảy ra tham nhũng, lãng phí. Xây dựng cơ chế phòng ngừa, ngăn chặn quan hệ “lợi ích nhóm”, chống đặc quyền đặc lợi.

Tư tưởng và tấm gương của Hồ Chí Minh về phòng, chống tham ô là cơ sở lý luận quan trọng để Đảng cùng các cơ quan Nhà nước tuyên truyền, vận động quần chúng nhân dân phát huy quyền làm chủ tham gia vào mặt trận chống tham nhũng. Hiện nay, cuộc đấu tranh chống tham nhũng, lãng phí rất cần phát huy sức mạnh và quyền làm chủ nhân dân. Đảng ta khẳng định, cách mạng là sự nghiệp của quần chúng, vì vậy, quản lý đất nước không chỉ là việc của cơ quan Nhà nước mà còn là của nhân dân. Chỉ khi nào nhân dân trực tiếp tham gia vào các khâu, các bước của công tác quản lý nhà nước theo phương châm “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra” thì khi ấy mới triệt phá tận gốc tệ quan liêu, tham nhũng, lãng phí. Theo đó, cấp ủy, chính quyền các cấp cần tăng cường thực hiện tốt quy chế dân chủ ở cơ sở; tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra nhân dân và phối hợp với các hoạt động thanh tra Nhà nước; tiếp tục nghiên cứu đa dạng hóa các hình thức đảm bảo quyền làm chủ nhân dân theo hướng dân chủ trực tiếp; động viên đội ngũ

cán bộ, công chức sống trung thực, giản dị, lời nói đi đôi với việc làm, lắng nghe và tôn trọng ý kiến của nhân dân. Phát huy dân chủ đi liền với tăng cường pháp chế xã hội chủ nghĩa. Để thanh trừ tệ tham nhũng, lãng phí, quan liêu, mọi người dân trước hết là cán bộ, Đảng viên, công chức phải sống làm việc theo Hiến pháp và pháp luật; kiên quyết đấu tranh với mọi hiện tượng dân chủ hình thức, vô kỷ luật; gần dân, hiểu dân và đáp ứng nhanh nhất những nguyện vọng chính đáng của nhân dân.

Trong công cuộc đổi mới đất nước, tư tưởng Hồ Chí Minh về phòng, chống tham ô có ý nghĩa rất lớn trong việc giáo dục, rèn luyện phẩm chất đạo đức cho cán bộ, công chức, xây dựng chính quyền liêm khiết. Hiện nay, công tác tư tưởng, tuyên truyền, giáo dục nâng cao phẩm chất, năng lực cho cán bộ, công chức là hết sức cần thiết. Việc đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục, làm cho mọi Đảng viên, cán bộ, công chức và người dân nhận thức đầy đủ, sâu sắc về tính nghiêm trọng, sự nguy hại của tệ tham nhũng và tính cấp thiết, phức tạp, khó khăn của cuộc đấu tranh phòng chống tham nhũng. Mỗi cán bộ, Đảng viên phải thấy rõ nghĩa vụ, trách nhiệm đối với công tác phòng chống tham nhũng; đồng thời mỗi cá nhân phải nâng cao hiểu biết kiến thức về luật phòng chống tham nhũng. Các đơn vị, tập thể cần có những hình thức biểu dương, khen thưởng đối với những tấm gương dũng cảm dám tố cáo, đấu tranh chống tham nhũng.

Đấu tranh chống tham nhũng là quyết tâm bảo vệ vững mạnh chế độ xã hội chủ nghĩa ở nước ta. Sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước, nhất là công cuộc đổi mới đất nước hơn 30 năm qua đã chứng minh tính ưu việt và bản chất tốt đẹp của chế độ xã hội chủ nghĩa mà Đảng, Nhà nước và nhân dân ta đang xây dựng. Thế nhưng, các thế lực thù địch với động cơ chính trị đen tối, luôn lợi dụng đấu tranh chống tham nhũng tìm cách phủ nhận, bôi đen, xuyên tạc bản chất tốt đẹp xã hội chủ nghĩa. Vì thế, trong cuộc đấu tranh chống tham nhũng hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh, toàn Đảng, toàn dân kiên quyết loại bỏ tham nhũng; tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng trong việc bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa.

Hiện nay, tình trạng một bộ phận cán bộ, Đảng viên tham nhũng tiền của Nhà nước có ảnh hưởng nghiêm trọng đến sự phát triển kinh tế ở nước ta. Tham nhũng làm hao tổn lớn nguồn lực kinh tế của quốc gia, làm cho nền kinh tế đất nước rơi vào tình trạng tụt hậu ngày càng xa so với các nước trong khu vực và trên thế giới. Tham nhũng làm tăng thêm gánh nặng về kinh tế đối với người dân trong điều kiện nền kinh tế nước nhà còn khó khăn. Tham nhũng còn làm cho sự chênh lệch về tài sản, sự phân hóa giàu nghèo trong xã hội ngày càng tăng. Các lợi ích kinh tế trong xã hội không được phân chia hợp lý, nguồn lực kinh tế của xã hội không được sử dụng hợp lý cho việc thỏa mãn nhu cầu hưởng thụ cũng như tái sản xuất của cải vật chất của xã hội. Vì vậy, để phát triển kinh tế nhanh và vững chắc cần thực hiện các biện pháp cần thiết để ngăn ngừa tham nhũng. Việc đấu tranh chống tham nhũng theo tư tưởng Hồ Chí Minh có ý nghĩa thực tiễn trong nền kinh tế phát triển nhanh và mạnh ở nước ta hiện nay.

Thực hiện nghiêm túc phòng, chống tham nhũng ở nước ta nhằm nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho nhân dân và tạo niềm tin trong quần chúng nhân dân. Đấu tranh chống tham nhũng là quyết tâm chính trị của Đảng, là ý chí, nguyện vọng của dân, là sự hòa hợp ý Đảng, lòng dân. Những năm qua, nhờ vào dân tin Đảng, Đảng dựa vào dân mà

đấu tranh chống tham nhũng đã có kết quả ngày càng lớn, củng cố niềm tin của Nhân dân với Đảng. Chỉ khi nào thực hiện tốt việc đấu tranh chống tham ô thì nhân dân mới thực sự có cuộc sống hạnh phúc và an lành. Nếu như trước kia vai trò của nhân dân được khẳng định trên mặt trận giải phóng dân tộc thì hiện nay, trong thời kỳ đổi mới vai trò ấy vẫn được thể hiện trong cuộc đấu tranh chống tham nhũng gay go và khó khăn. Vì vậy, Đảng, Nhà nước cùng nhân dân cần tích cực lên án mạnh mẽ các hiện tượng tham nhũng trong xã hội. Có như vậy mới thể hiện được bản chất tốt đẹp của chế độ ta và tạo niềm tin vững chắc trong nhân dân trên mặt trận chống tham nhũng.

Tư tưởng Hồ Chí Minh về phòng, chống tham ô đánh dấu bước ngoặt lớn trong Đảng và Nhà nước về phong trào đấu tranh chống tham nhũng và được thể hiện rõ ở đường lối, chính sách, văn bản,... Tại kết luận số 21-KL/TW Hội nghị Trung ương 5 khóa XI về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng, chống tham nhũng, lãng phí đã nêu rõ rằng công tác phòng, chống tham nhũng, lãng phí vẫn chưa đạt yêu cầu và mục tiêu đề ra là ngăn chặn, từng bước đẩy lùi tham nhũng, lãng phí. Tham nhũng, lãng phí vẫn còn nghiêm trọng, với những biểu hiện tinh vi, phức tạp, xảy ra trên nhiều lĩnh vực, nhiều cấp, nhiều ngành. Từ đó, kết luận Hội nghị Trung ương 5 khóa XI cũng đã đề ra nhiệm vụ, giải pháp và tổ chức thực hiện để đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí trong bối cảnh hiện nay. Đồng thời, hiện nay có nhiều văn bản được ban hành và thực hiện phòng ngừa tham nhũng trong lĩnh vực quản lý Nhà nước.

Sau gần 30 năm đổi mới, đất nước đã giành được nhiều thành tựu quan trọng trên các lĩnh vực xã hội, đời sống mọi mặt của nhân dân được nâng cao và không ngừng được cải thiện. Tuy nhiên, nền kinh tế thị trường cũng đang làm nảy sinh nhiều hiện tượng tiêu cực mới, tạo ra môi trường mới cho các hành vi tham nhũng, tiêu cực phát triển, gây nguy hại cho hầu hết mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Hiện nay, tham nhũng ngày càng gia tăng, phát triển cả về mặt số lượng, tổ chức, thủ đoạn ngày càng tinh vi, phức tạp. Tham nhũng đã và đang làm tha hóa một bộ phận không nhỏ cán bộ, Đảng viên có chức, có quyền, làm cho họ sa sút về phẩm chất đạo đức, lối sống, ý chí chiến đấu, xói mòn lòng tin của nhân dân với Đảng cầm quyền. Vì thế, những chỉ dẫn mà Hồ Chí Minh đã nêu, cùng với tấm gương đạo đức cách mạng của Người vẫn còn nguyên giá trị lịch sử.

3. KẾT LUẬN

Hồ Chí Minh là tấm gương sáng ngời về đạo đức cách mạng cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư. Mặc dù Người đã đi xa nhưng tư tưởng của Người để lại cho dân tộc, nhân loại là trường tồn và mãi mãi soi đường cho sự nghiệp phát triển đất nước. Trong đó, tư tưởng Hồ Chí Minh về phòng, chống tham ô đã và đang trở thành cơ sở lý luận hết sức quan trọng của Đảng trong công cuộc đấu tranh chống lại tệ tham nhũng, lãng phí ở nước ta. Trong tình hình hiện nay, tham nhũng ngày càng rộng và tính chất ngày càng tinh vi, phức tạp làm cho lòng tin của nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và đối với chế độ bị tổn thương sâu sắc. Chính vì vậy, việc nghiên cứu quan điểm và tấm gương Hồ Chí Minh về chống tham ô để vận dụng vào cuộc đấu tranh phòng chống tham nhũng hiện nay có ý nghĩa cả về mặt lý luận và thực tiễn sâu sắc.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Ban chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam (2012), *Kết luận số 21-KL/TW, ngày 25/5/2012 Hội nghị lần thứ 5 Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI) Về tiếp tục thực hiện Nghị quyết Hội nghị lần thứ 3 BCHTW (khóa X) về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng, chống tham nhũng, lãng phí*, tulieuvankien.dangcongsan.vn/van-kien-tu-lieu-ve-dang/hoi-nghi-bch-trung-uong/khoa-xi/ket-luan-so-21-kltw-ngay-2552012-hoi-nghi-lan-thu-5-ban-chap-hanh...
- [2] Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nxb. Chính trị Quốc Gia, Hà Nội.
- [3] Kim Lư (2020), *Tăng cường công tác phòng, chống tham nhũng để giữ vững niềm tin của nhân dân đối với Đảng trong giai đoạn hiện nay*, www.tapchiconsan.org.vn/nghien-cuu/2018/815951/tang-cuong-cong-tac-phong-chong-tham-nhung-de-giu-vung-niem-tin-cua-nhan-dan.
- [4] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 4, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [5] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 6, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [6] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 7, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [7] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 10, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [8] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 11, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.

HO CHI MINH'S IDEOLOGY IN THE PREVENTION AND COMBATION OF CORRUPTION AND ITS MEANING IN THE STRUGGLE AGAINST CORRUPTION IN VIETNAM NOWADAYS

Le Thi Hoa

ABSTRACT

Ho Chi Minh's thought on anti-corruption is one of the important contents in his theoretical point of view system. Right from the time Ho Chi Minh took over the government, he mentioned anti-corruption and this thought was expressed throughout the leadership of the Vietnamese revolution. In order to effectively fight against corruption, Ho Chi Minh clearly pointed out the causes, form, manifestations, and harms of corruption as well as its role, force and measures. Currently, in our country, when the anti-corruption fight is taking place vigorously and drastically, the more profound his theoretical views on anti-corruption are in terms of both theoretical and practical meanings.

Keywords: *Ho Chi Minh's thought, corruption, bribery.*

* Ngày nộp bài: 28/9/2020; Ngày gửi phản biện: 2/11/2020; Ngày duyệt đăng: 25/5/2021